

העלון טעון גניזה ■ אין לקרוא בשעת התפילה!

ניתן לקבל את העלון במייל RLEVRON@IAL.CO.IL הערות והארות, תרומות ובקשות להפצת העלון יתקבלו בברכה בטל: 052-7124399.

קבלת שבת

שנה ט' - עלון דו שבועי ■ מוסף במעל 9000 עותקים בכל הארץ

ראש השנה

ועל כן התיישב לכתוב מכתב נוסף. "אבי היקר", כתב, "אל תתמהמה ובוא להוציאני מכאן במהירות, כי הנה עניןך הרואות כי בריא אני כאחד האדם!"

הפעם השליך הרופא את המכתב אל תוך האח הבעורת. וכך גם בפעם השלישית והרביעית. כאשר הבין בן המלך שהרופא אינו מעוניין שאבי ידע על החלמתו, החליט לנקוט בדרך מתחכמת: הוא לקח נייר וקשקש עליו קשקושים חסרי פשר, אולם בתוכם הטמין אותיות ומילים, כך שמי שהתבונן היטב בדף המקושקש, יוכל לקרוא בו את המסר שהוטמן בו.

כאשר ראה הרופא את הנייר, שמח שמחה גדולה ושיגר אותו אל המלך, כדי שיווכח לדעת שבנו עדיין לא החלים משגעונו. ואמנם כאשר קרא המלך את מכתבו של בנו, פרץ בכי לנוכח מצבו, אך אז הבחין לפתע באות המסתתרת בסבך הקשקושים, וכאשר התבונן שוב גילה אות נוספת, ואז מצא אות שלישית, וכך המשיך לחפש את האותיות שהסתיר בנו, ולבסוף הצליח לקרוא בבירור: "אבי, בוא מהר להוציאני ממקום זה, כי בריא אנוכי". מיהר המלך ונסע בשמחה גדולה אל בנו, ולקחו עימו אל ארמונו.

ואף אנו, בראש השנה, עומדים ומעתירים תפילה לבורא עולם, אך המקטרגים מתאמצים בכל כוחם לחסום את שערי השמיים, לבל יתקבלו תפילותינו, ועל כן אנו מזמרים בתפילה, וכאשר הם רואים שישאל ביום הדין עומדים ומזמרים במקום להעתיך בבכיות, הרי נדמה להם שאנו חסרי דעת לחלוטין, עד כדי כך שביום הדין שבו ספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו, אנו אומרים שירה, ועל כן הם מניחים לתפילות לעלות עד כסא הכבוד, באומרם: אדרבה, יראה בורא עולם כי ישראל כלל אינם חרדים מיום הדין!

אולם כאשר מגיעות ה"זמירות" שאנו מזמרים לפניו יתברך, הרי הוא נוטל וקורא בהם את התפילות היוצאות מליבנו, כי הם העיקר!

באופן דומה אנו מערביים ומטעים את השטן, כאשר אנו תוקעים ומריעים גם במעומד וגם במיושב, וזו כוונת הפסוק: "עלה אלוקים בתרועה ה' בקול שופר", וזאת כדי לעררב את השטן, ומאוותו טעם בדיוק "זמרו אלוקים זמרו, זמרו למלכינו זמרו", כדי שלא יבינו המקטרגים ויניחו לתפילות לעלות, ובהמשך אומר הפסוק "זמרו משכיל", כלומר: בעורמה...

(כמוצא שלל רב - ימים נוראים)

ביאור נפלא בפחד הדין של ר"ה

איאתא בחז"ל (תנחומא תולדות, י"ג) על הפסוק "ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד" שזה היה פחד גדול מבשעת העקידה עצמה.

והקשה המשגיח דלייקווד הגה"צ נתן מאיר וואכטפויגל זצ"ל, א"כ למה לא פרח נשמתו כמו בעקידה. ותייך המשגיח, בעקידה היה זה פחד מוות, פחד מהסכין שחיתה, ולכן פרח נשמתו. משא"כ במעשה הברכות היה זה פחד של יראת ה', שהרי הראו לו ומשמים שהיה חי בטעות, הוא סבר דעשו ראו לקבל את הברכות, והקב"ה סיבב שעקב יקבל, וע"ז חרד חרדה גדולה מאוד, והיה זה "פחד של יראת ה'", ונאמר בקרא "יראת ה' תוסיף ימים" - ולא שייך שיהיה מיתה, מפחד של יראת ה'! רק תוסיף ימים, ולכן לא פרח נשמתו!

אמר המשגיח, זהו פחד הדין של ראש השנה - "יראת ה' תוסיף ימים", מפחדים, וצריך לפחד, ועובדים לזכות לפחד הדין! אבל איזה סוג פחד וחרדה, פחד של יראת ה' שתוסיף ימים. חרדה של יראת ה' היא תוסיף חיים, שנותנת לאדם שמחה, ומחזקת את האדם ומרוממת אותו. ומכאן היה מעורר על אלו שלומדים מוסר ונופלים בעצבות, שאינם יודעים איך ללמוד מוסר, שהרי לימוד מוסר הוא עסק היראה, שכל מציאותה תוסיף ימים, תוסיף חיים, ושמחה ורוממות וחיוק, ולא להיפוך ח"ו.

(לקט רשימות - ימים נוראים)

"שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה"

בלשון תורתנו הקדושה, 'דבש' הוא, דבש תמרים. לכאורה יש להתבונן מדוע א"כ כאשר מטבילים ב"ה את התפוח בדבש, נוגים עם ישראל קדושים לקחת דבש דבורים? הלא דבר הוא!

אלא אמר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, רבה של "רמת אלחנן" ביאור נפלא ששמע מהרב שפיגל זצ"ל ויש בזה לקח מאלף:

דבש תמרים, כולו מתוק הוא. מתחילת בריאתו, ובמשך כל שלבי התפתחותו של התמר, זב ממנו דבש מתוק. לחלוותי של מרירות אין בו. אבל דבש דבורים אינו כן. כאשר הכוורן רוצה לזכות בדבש כוורת, הוא צריך להיאבק מרה בעקיצותיהן של הדבורים, וגם אם יעטה על עצמו בגדים מיוחדים האמורים להגן עליו מפני העקיצות, תמיד תהיינה כמה דבורים סוררות שתחדורנה אל מתחת למעטה הקשיח, ותיסרנה אותו בעקיצות כואבות.

אבל סופו של התהליך הוא בבחינת 'מעו יצא מתוק'. כאשר הכוורן אוהז בידו את הדבש, אין מאושר ממנו! ודווקא בשל אותו עקיצות, דווקא משום התהליך המייסר, דבש הדבורים כמו מתמתק והולך, מתמתק וגובר. מתקיים בו, ככוורן הזה, הפסוק "בצילו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחיכי" (שה"ש פ"ב).

בראש השנה מרבים עם ישראל ב'סימנים', וסימנא מילתא היא, מסמנים אנו בתפוח בדבש 'שתהיה לנו שנה טובה ומתוקה', ורמז רומזים אנו, שגם אם יגזר עלינו איסורם שיעקצו אותנו, ויכאיבו לנו עד מנה, תפילותנו ובקשותינו 'שתכלית' תהיה כמו בדבש הדבורים, עליו נאמר "צוף דבש אמרי נועם לנפש ומרפא לעצם" (משלי ט"ז, כ"ד), ומתוך המרירות תצוף המתקות, ומתוך החושך יבקע האור.

(עלינו לשבח)

"ויקח אברהם את עצי העולה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדיו" (כ"ב, ו).

מפרש רש"י: "וילכו שניהם יחדיו - אברהם שהיה יודע שהולך לשחוט את בנו, היה הולך ברצון ובשמחה כיצחק שלא היה מרגיש בדבר".

נדלג שני פסוקים, שם נאמר שוב: "ויאמר אברהם אלוקים יראה לו השה לעולה בני וילכו שניהם יחדיו", ושם מפרש רש"י: "ואף על פי שהבין יצחק שהוא הולך להישחט - וילכו שניהם יחדיו, בלב שווה".

לכאורה - העיר הגאון רבי עזרא אלטשולר זצ"ל, בעל "תקנת עזרא" - מילא בפעם הראשונה, כאשר יצחק לא ידע עדיין לאן הוא הולך ולאילו מטרה, ודאי שכוונת הכתוב באמרו "וילכו שניהם יחדיו" היא שכשם שיצחק הלך ברצון ובלי עצב, כך גם אברהם הלך ברצון ובשמחה, וכפירוש רש"י, אבל בפעם השניה, כאשר יצחק כבר ידע שהוא הולך להישחט - מנין לו לרש"י שכוונתו "וילכו שניהם יחדיו" היא ששניהם הלכו בשמחה, ואולי הכוונה הפוכה בתכלית: ששניהם הלכו ביוגן ובעצב?

זאת ועוד: מנין לנו בכלל משמעות "וילכו שניהם יחדיו" היא שמחשבותיהם היו זהות, שמא ה"יחדיו" מתייחס רק לעצם ההליכה ולא להרהורי ליבם?

והוא מביא יישוב נפלא ששמע בימי חורפו, כמדומה לו שהיה זה בשמו של הגאון רבי יצחק מוואלוז'ין זצ"ל: הגמרא בכתובות (דף ס"ב) מספרת על יהודי וגוי שהלכו יחד בדרך, אולם הגוי לא הצליח להדביק את קצב הליכתו של היהודי, ובכדי שהיהודי יאט את קצב הליכתו, הזכיר לו הגוי את חורבן בית המקדש, נאנח היהודי אך לא האט את פסיעותיו, שאלו הגוי: וכי לא שגורה בפיכם האימרה "אנחה שוברת חצי גופו של אדם", ואיך יתכן שלמרות שהצטערת ונאנחת - עדיין איני מצליח ללכת במהירות כמוך?

היטיב לו היהודי: אין הדברים אמורים אלא בשמועה חדשה, אבל השמועה על חורבן הבית אינה חדשה עבורנו, ומכיוון שאנו מורגלים בה - אין היא שוברת את חצי גופנו. הרי למדנו מדברי הגמרא שני דברים: האחד - שאם שני אנשים הולכים יחד, ואחד מהם מצטער והשני אינו מצטער, לא יוכל ההולך בצער ללכת במהירות כמון זה שאינו מצטער, אלא יישאר מאחור מפני צער, והשני - אם שנים הולכים יחד, ושניהם מצטערים, אך אחד מהם מצטער בצער ישן והשני בצער חדש, הרי זה שיש לו צער חדש לא יוכל ללכת מהר כמו חבירו שצערו הוא ישן, אלא בעל הצער החדש יישאר מאחור.

עתה נפלאים ומאירים דברי רש"י בשני הפסוקים: בפעם הראשונה, כשיצחק עדיין לא ידע לאן הוא הולך, ודאי הלך ברצון ובשמחה, ומכיוון שכך, הרי ממאמר הכתוב "וילכו שניהם יחדיו" מוכרח שגם אברהם הלך בשמחה, כי אילו היה בליבו של אברהם צער כלשהו, לא היה יכול ללכת עם יצחק "יחדיו", אלא ודאי שגם אברהם הלך ברצון ובשמחה.

וגם בפעם השנייה, לאחר שגם יצחק כבר ידע שהוא הולך להישחט, יש הוכחה מלשון הכתוב "וילכו שניהם יחדיו" - ששניהם הלכו בשמחה, כי אילו אחד הצטער ואחד לא, לא יכלו ללכת "יחדיו", וגם לומר ששניהם הצטערו לא נוכל, שהרי במקרה כזה ליצחק היה זה צער חדש, על דבר שנועד לו זה עתה, בעוד לאברהם היה זה צער ישן, שהרי הוא כבר ידע שהולך הוא לשחוט את בנו, ואם כן היה לו ליצחק להישאר מאחור.

מלשון הכתוב, שנקט גם עתה "וילכו שניהם יחדיו", יש ראייה ניצחת ששניהם הלכו בשווה, ברצון ובשמחה!

ורבי עזרא אלטשולר מסיים: "וזהו כפתור ופרח!"

(כמוצא שלל רב - ימים נוראים)

"עלה אלוקים בתרועה ה' בקול שופר, זמרו אלוקים זמרו, זמרו למלכינו זמרו"

(תהילים לו, פרק למנצח שקודם תקיעת שופר)

איזה קשר יש בין זמר, שהוא שמחה - לתרועה, שהיא בכי וצער (בגוויי גנח וילולי ילל)? הגאון רבי אשר אנשיל יונגרייז הי"ד, אב"ד קאזיניץ, בעל "תורת משה נתן", כדי להסביר את מנהגינו לזמר בתפילות הימים הנוראים, ולכאורה מנהג זה תמוה מאד: איך מתאים ביום הגדול והנורא, יום הדין, לזמר ולשיר בתפילה?

וביאר על פי משל נפלא: בנו של מלך אחד ירד מדעתו, לא עלינו. גדול היה צערו של המלך, שהחליט לחפש עבורו את המוסד הטוב ביותר והרופא המעולה שבתבל, כדי שינסו להעלות מזוור למחלת נפשו של בן המלך. ואמנם, לאחר חיפושים בכל העולם נמצא המוסד המתאים בארץ רחוקה, וכן נמצא רופא מומחה למחלת אלו, שהסכים להתמסר לטיפול יסודי בבן המלך, תמורת תשלום חודשי גבוהה מאד.

ואכן בן המלך אושפז במוסד הסגור, שם טיפל בו הרופא המומחה במסירות רבה, כאשר מדי חודש היה שליח מיוחד מבית המלך מביא לו אה משכורת העתק שהובטחה לו תמורת הטיפול.

ויום אחד, חל השינוי המיוחל - בן המלך החלים משגעונו, וכתב לאביו מכתב נרגש: "אבי היקר כפי שאתה רואה בריא אני בנפשי, בוא מיד וקח אותי ממקום זה". את המכתב מסר לרופא שלא עזב אפילו לרגע, וביקש ממנו לשגרו בדואר לארמונו המלך.

אולם הרופא כלל לא העלה על דעתו למלא את בקשת בן המלך. בורר היה לו כי המלך יגיע מיד כדי לקחת את בנו, שעבור הרופא נחשב כתרנגולת המטילה ביצי זהב מידי חודש בחודשו, ועל לקח את המכתב וקרעו לגזרים.

חלפו מספר ימים ובן המלך שחיכה לשווא לבואו של אביו, סבר כי המכתב אבד בדואר,

היום בגללם. ובעצה אחת עם הרבי שלנו ובלב כבד בטלנו את השידוך.
 "בטלתם שידוך?" הרימו השדכנים גבה. "עכשיו באמת אתה סוג ב'". אמרו ללא בושה. הגשה הקשה שבאה לאחר ביטול האירוסין שלי היתה הגרועה ביותר בחיי. הסתבר לי להוותי, כי השדכנים למרות היותם בוטים הרי שצדקו. אך לא הצעת שידוך אחת מתקבלת על הדעת לא עלתה על הפרק. הרי מדובר בחבור שטוב שידוך...
 הייתי שבור נפשית ונכנסתי לרבי כשדמועות בנייני מזכיר את עצמי שוב ושוב לישועה. חזרתי לשיבה והייתי נחשב לבחור שקדן ומתמיד. לא הבנו מה מעכב את השידוך האמיתי שלי? באת מן הפעמים הרבות בהם נכנסתי לרבי הרים הרבי את עיניו הטהורות והביט בי במין מבט מפלח אותו לא אשכח כל ימי חיי, מבט שכולו צער. אחר כך נפלטת אגחה מפיו הקודש של הרבי.

"הגיע הזמן שתושטע". אמר לי בקול לוחש ומלא עוצמה. לא הצאתי הגה מפי ממתין בלב הולם להמשך. "לפעמים מתעכבת הישועה בגלל עוול לא יזכור שגרמנו למישהו בעבר", אמר לי וליבי רטט.

יצאתי מן הרבי שקוע במחשבות. למי גרמתי עוול? ניסיתי העלות מול עיניו את כל מעשי כמעט מיום הוולד, אבל לא הצלחתי להזכר בשום אופן. ידעתי, כי הרבי שלנו מתכוון למשהו מסוים מאוד והייתי חייב להזכר בו.
 מתוך רצון כן לתקן את העוול הזה קבעתי עם חברי מן הישיבה הגדולה מפגש, כשבאתי לביתו וארית את שלושתי ילדיו הקטנים משחקים כמעט ופרצתי בבכי, אבל ידעתי כי יתחיי נתון עכשיו בידי. ספרתי לחבר הזה דברים כהווייתם, והתחנתי בפניו לעזור שהיה מלא רוח ונכונות לעזור לי באמת, קימט את מצחו וניסה להזכר, אבל לא רץ. כשנשאתי את עיני לעלה בדעתו. אולי תזכור אצל החברים מן הישיבה הקטנה? - ניסה לעזור לי אבל גם בירור בישיבה הקטנה, שם זכרו אותי הכל כבחור מעולה, לא העלה דבר. זה היה ביום חורפי אחד עת צעדתי ברחוב שקוע במחשבות באותו שבוע התאסרה אחותי בהסכמה מלאה שלי וללא כל טרוניה וכעס, רק ליבי דימם והיה שבור לרסיסים, מתי יגיע תורי? ואז פגשתי את נפתלי מאיר, חברי, מלווה בבנו בן החמש. "מה נשמע?" שמח לקראתי. החילה עלי זיהיתי את נפתלי, אחר מחשבה נזרתי כי למד עיניי, בחייד, מאז נפרדו זרבינו. "אני מוכרח לשאול אותך משהו". הפתעתי את נפתלי שהחיוך על שפתי קפא.

נכנסנו לחדר מדרגות מוגנים מעט מן הגורש, שולל לנפתלי הדנה את סיפורי.

"תאמר לי אתה, האם זכור לך אם גרמתי עוול למישהו בחיידך?" נפתלי קימט רגע את מצחו, אחר כך ענה מיד: "אני לא בטוח שלזה מתכוון הרבי שלך, אבל אולי הכוונה למעשה בבר המצוה של חייכם?".

"תודה רבה". כמעט חבקתי את נפתלי בעת בו זכרון המעשה שנשכח ממני לגמרי מצוץ אותי בחדות.

חודש וחצי חפשיתי את כתובתו של חיים. אחרי כחודש וחצי לא התעצלתי ונסתתי אליו לישוח הדדומי המרחוק בו, ידעתי כי כל עתיד נתון בידי. לא קל היה לספר לחיים שבקושי זכר אותי, גם לאחר התודעות מפורשות, את סיפור המעשה הנורא ההוא. קיויתי מאד שחיים יספור אותי בבת צחוק ויאמר: "הא, שכחתי מזמן. אין בליבי שום קפידה ופריץ". אבל חיים לא אמר זאת. הוא גם לא אמר כל דבר אחר דומה. סבר פניו הרצינו מאוד ולמרות הגיל ושני ילדיו ששהו בחדר פרץ בבכי: "אה, זה היית אתה?" אמר בתדהמה. "זכרון הפגיעה היא לא מצליח למוש מליבי עד היום הזה, הכאב עדיין מייסר אותי עד היום, למרות מרחק השנים". אמר לי, כנבון, לא מנסה לטייה את האמת. ואני ידעתי כי זהו, הגעתי לכתובת הנכונה. הרבה דמעות ומילות פיוס היו בפגישה המרגשת הזו. לחיים היה בפרוש קשה לסלוח ולהבין אותי: "למה צערת אתי כל כך ביום הרב מצוה שך ילדי? שאלו שם טוב. רק כעבור ששתיים תמימות כששמע את מסכת סבלי הסכים לסלוח לי בלב שלם.

כל הדרך הביתה הייתי המום, אף פעם לא חשבתי שפגיעה כל כך רחוקה יכולה לצרוב בכזו חדות שנים ארוכות כל כך. אף פעם גם לא חשבתי עד כמה נורא היה המעשה שעשיתי.

אחרי שלושה שבועות התאסרתי ברוך ה' עם אשתי הנוכחית". מסכם ר' משה את סיפורו. אבל דווקא מן הנקודה הזו. מנקודת האושר הפרטית שלי באתי לספר את הסיפור שלי שחשוב וכדאי שיטבע. אך פעם לא האמנתי כי יכולה להיות משפחה קשה ורואבת כל כך, אבל משמים טלטלו אותי בטלטלה נוראה כל כך. אולי כדי שאביא את העוקה שלי לפני קהל הקוראים. התעוררו עכשיו בטרם יהיה מאוחר. זכרו שיש מנהיג לביר, הכל צפוי. לא פשוט לפגוע בבני אדם. בין אדם לחברו היה עבירה יחידה עליה אין מחילה עד שירצה את חברו. לא תשובה ולא תפילה, פשוט בקשת סליחה כנה ואמיתית. זכרו זאת עכשיו כי לא לעולם חסון...

כח (אמונה שלמה יישר כח לחובר הרב צבי נקר שליט"א)

צוברים זכויות לימים הנוראים
 כל התורם סך של 30 ₪ וזכה לזכות משפחה במצוקה קשה בסל מוצרים משל 100 ₪ פרטים במערכת (מייל או טלפון)

הוריהם בררו והואלם הזה תחת השמחה מוכרת ומוסמכת ביותר, אבל אני הייתי נחרץ. "דוד שלי הוא משפחה כשרות באולם הזה". המצאתי לעצמי דוד דמיוני. "הואו שאמר לי להזהיר אתכם ממכשול".

הייתי כל כך שבו בכבלי קנאתי היוקדת עד שהאמנתי לעצמי לשקר מהמצאתי בעצמי. ידעתי, שלמרות הכל יבואו מטע ילדים, אבל רציתי שהרוב יאמינו לי ולא יגיעו. רובם של ההורים וודאי לא מכיר את האולם היוקרתי והמרוחק הזה, ידעתי, ולא יתערבו בשיקוליהם של בניהם, מה עוד, שחלק ניכר מן הילדים לא יספר על הענין להורים.

הימים חלפו, חיים הפך נרגש יותר ויותר, ואני נחרץ כי אסור ללכת. לא יכולתי לראות בשמחתו של חיים המתחרה שלי. כל תשובה כונה שענה בכיתה הייתי אומר לעצמי: "יופי, אני כבר אראה לו מה זה".

כל מחמאה שהחמיאו לו המלמדים צבטה את ליבי המקנה מכוחות אש, אבל ידעתי כי יש לי תוכנית מגירה מושלמת וכואבת ביותר...

יום הבר מצוה הגיע. "אני ממתין לכם בשמונה". אמר חיים החיור מהתרגשות לילדי הכיתה שלא רמזו כי אינם מתכוונים להגיע.

אני הייתי עד כדי כך בשפל המדרגה עד שרציתי לראות במו עיני את מפלתו של חיים. בשעה היעודה מחרתי לעבר האולם לבוש חגיגי מתכוון להכנס לבר המצוה ולראות בצערו של החבר שלי. שוב משפיל משה את עיניו. אני מרגיש כי הידבור קשה לו, אבל תיכף הוא מתאושש וממשיך לספר.

"הגעתי בשמונה וחצי ונפגשתי עם חיים חתן הבר מצוה חיור ודואג. "יופי שבאת". אמר לי בשמחה אמיתית. "בינתיים לא בא אף אחד. דאגתי כל כך". במשך הערב כולו הפוניו רק עוד שלושה חברים. בסלכותי אפילו לא השכלתי להתבייש כי אני המסית הראשי יושב פה ונפגשתי בעדינותם לא העירו על כל כך דבר. בשעה עשר כשהמתח היה ממשי פרץ חיים בבכי קולני. "למה החברים לא הגיעו?" בכה. "חכיתי להם כל כך". שמחתו לא הצליחה להיות שלימה. משכתי בכתפי בצבוע מושלם מתענג על הנקמה המושלמת לא חש אפילו מעט הזדהות עם חיים, שנתפס בעיני כשחצן. אפילו העזתי לטפוח לעצמי על השכם כי קלקלתי לחיים את יומי הגדול.

שלושה ימים אחר כך לא הגיע חיים לתלמוד תורה. מפי חבר אחר שמעתי כי חלה מצער. חומו עלה והוא חלה ממש, אבל ליבי עדיין לא יסרני כהוא זה...

השנים חלפו. הכיתה שלנו התפזרה לשיבות ברחבי הארץ. זכרו של חיים השטטוש בזכרוננו משך השנים, כיון שלמד בישיבה אחרת, וכמוכן גם זכרו של המעשה הנורא, ששולל את

הבצטיינות סיימתי את הישיבה הקטנה, מתכוון לעלות לישיבה גדולה. לאמר את האמת, לא הייתי מתווח כמו רוב חברי לפני המבחן לשיבות הגדולה, ידעתי כי כל ישיבה שהיית פתחה את זרועותיה בפני בשמחה גדולה. אבל מסתבר כי שתיים בגלל בטחוני העצמי הרב הרשיתי לעצמי לא ללמוד למבחן הקבלה. ממילא אני ההלמיד הטוב ביותר בישיבה - שינתי לעצמי. אבל המבחן היה קשה משוערת מראש, ואני נכשלת בו. לישיבה הגדולה אמרתי ליתביה בה. בכל זאת, היו שיבות אחרות רבות שהסכימו לקבל אותי בשמחה בגלל שמי הטוב, אבל יוקרתי נפגעה פגיעה אנושה. פעם ראשונה שמישהו מסרב לי. אבל לישיבה המעולה היא היו נואי קבלה מחמירים ביותר ואני לא התקבלתי.

הורי דברו על ליבי להרשם לישיבה אחרת שאינה נופלת ברמה מן הישיבה הקודמת. אלא שהשטם שיצא לה אינו ידוע בעולם הישיבות, אבל אני נפגעתי. מה פתאום??? בלית ברירה נרשמתי לישיבה הזו. אבל לא חיינם קבעו חז"ל, כי לעולם ילמד אדם במקום שליבו חפץ... בישיבה הנוכחית מאוד לא חפצתי ללמוד, לכן, גם היו הישגים בינונים ומטה. שוב לא הייתי המתמיד החרוץ והמוצלח שהכל מחפשים את קרבתו, אלא הייתי אחד כמו אלה. בחור טוב, אבל בהחלט לא מבריק או מיוחד... העובדה הזו הייתה בעוכרי בתקופה בא באו חברי הטובים בבית הארוסי. אצלי לא היה הענין הזה קל. בעוד רוב חברי הטובים זוכים לבנות את ביתם בה אחר זה, היוווג שלי איחר מלהגיע. הורי היו שבורים נפשית. בחורים פחות טובים ממני התאסרו עם לשעבר נותרתי בישיבה ממתין...
 וההמתנה הזו לא הייתה קצרה. בכלל לא. הייתי ממש האחרון בשניעור. ראיוני בחוש שמשפחתי מעכב, אבל מכיון שלא ידענו מה, לא יכולנו אלא להמתין. לקוות וליחל. אחותי השניה כבר גם הגיעה לגיל מכובד, גם בשניעור של אחי השלישי החלה עונת השמחות. רק אני נותרתי ממתין. מקווה ומתפלל.

אולי בגלל החליץ בו היו הורי הסכימו לשידוך שלי, שאין לי ספק כי שנתיים קודם לכן היו מסרבים בכלל לשמוע עליו. אבל היום אני יודע בוודאות, כי משמים נגלגלו את הענינים כפי שנגלגלו. אין אדם נוקף אצבעו מלמטה ללא שמכריזים עליו מלמעלה. כמעט כל הישיבה יצאה מגדרה משמחה כששמעו על אירושי בשעה טובה ומוצלחת. גם אני הייתי מאושר, מאין כמוני. אחרי כחודש אחד בלבד החלו הבקיעים הבלתי עבירים לצוץ, שוב לא נראה הכל וורוד וחייכני כל כך. שוב שמענו דברים מהימינים בשבועים אופן לא יכולנו לעבור לסדר

"אני תסוג האנשים המחפשים כותרות, המשמשים נושא לכתבות. תמוני הייתי אדם פשוט ושקט, מעולם לא חשבתי כי ארגיש צורך שכזה לדבר, לספר את סיפורי. אבל היום אני יודע שחובה עלי לספר את שעבר עלי כדי למנוע מאחרים סבל וצער מיותרים בעזרת ה'.

אני מרגיש כמו שליח. וכך גם הסכמתי להתראיין, ואמר לי ר' משה, כשהוא שקוע במחשבות מעמיקות ומסית את הכיפה השחורה שלראשו הנה והנה מבוכה. אני מתכוון בפניו החורות, וידוע כי ללא ספק ר' משה לא רגיל לעמוד על במות, לא רגיל לספר סיפורים וודאי לא בנוי למנוולוג שהוא סיפור וודאי אישי כואב כל כך. אבל ר' משה פנה אלי ביוזמותו, לכן שתקתי, לא דוחק בו, ממתיני להמשך.

"כמו רוב האברכים עברתי את המסלול המוכר של לימודים בחיידך ואחר כך בישיבה מצויינת. הייתי נחשב לבחור די מוכיז, תוסס וחברותי. עוד בהיותי בחיידך הייתי נחשב בהחלט לילד חברותי במיוחד. אף פעם לא סבלתי מחוסר חברים, ההיפך, דעתי היתה מקובלת על רוב החברים בחיידך. הייתי גם תלמיד טוב כך שרכים בקשור את קרבתו.

בכיתה ח' נכנס לכיתה שלנו תלמיד חדש, חיים שמו. חיים כבש מיד את עברו בחיובו האצילי במידותיו התרומיות בטוב ליבו. שפתחו כולו כהנה לגור בשכונה שלנו ולכן עבר גם הוא לחיידך שלנו שנחשב בתלמוד תורה אזווי בעל שם טוב.

חיים לא נזקק לתקופה של הסתגלות כמו רוב הילדים החדשים שהכרתי עד זה. הוא השתלב בכיתה שלנו כל כך בטבעיות, עד שתוך חודש אחד בלבד כמעט ולא זכרנו כי חיים לא למד עמנו ממיטה א'. רוב החברים אהבו את חיים. רק אני הבטתי בשקט כיצד לאט ובטוח הוא תופס את מקומי כתלמיד הראשון בכיתה. שוב לא היה הבית שלי מלא חברים כמקודם. חלקם העדיפו את חברתו של חיים שהיה פנוי ובעל חוש המורו מפותח. שוב לא בקשו הכל את קרבתו לפני המבחן המסכם בגמרא. גם חיים יודע את החומר מצויין ומה אפיוא יחודי?

אם התחלה הוקסמתי מאישיותו הקורנת של חיים, הרי שעד מהרה הפכה הניצולה הזו לקנאה קשה. חיים הפך ליריב בלתי רשמי לבני. עונתי הרעלה לא תלומדי כמקודם. חלקם העדיפו את ממריד חברים נגד חיים, אבל החברים שהיו כבר בוגרים וידעו לזהות איכות אמיתית מהי, העדיפו להתעלם מיריבותי הקטנוניות ולהתחבר לחיים.

חודשיים הלכתי מלא טרוניות. למה אין לי חברים כמקודם? למה לא בקשו ממני כולם ללמוד למבחן במשנה? למה בהפסקה לקשיבו בענין לסיפורי של חיים?

לא שהפכתי לילד שולי ומסכן. בכלל לא. פשוט, לא יכולתי לראות כיצד שני מלכים מלחמים בכתר אחד. הייתי צר עין בכל הנוגע לחיים, התלמיד הראשון בכיתה.

שניעיצ במבחן הפומבי בהלכות לשון הרע ואני זכיתי רק במקום השני, הפכה פקעת רגשותי להיות סבוכה וטעונה ביותר. למה? איך זה יכול להיות? זה לא הוגן. טענות סרק שעל גביהם בניתי מגדלים של טענות, שם השכנתי את צרות העין ושנאת החיים שפחתי בקנאות ויצאת דופן.

חפשיתי כל הזדמנות להוכיח את עליונותי. ואכן, ההזדמנות לא אחרה לבוא. עונת בר המצוות שבפתח היא שזמנה לי את ההזדמנות הזו. בשבוע שעבר הגיע חיים נרגש כולו לכיתה והזמין את כל ילדי הכיתה לבוא להשתתף בשמחתו בבר המצוה שתערך באולם...

עכשיו, הפכה קנאתי להיות קשה ביותר. גם כסף יש להם? כשהבטתי על שמו של האולם היוקרתי ידעתי, כי ללא כל ספק לא קל לאדם מסוגל להרשות לעצמו לערוך בר מצוה באולם יוקרתי ומרשים כל כך. היה זה אולם חדש יחסית בקצה הספר של העיר ובלבי רקמתי לי מזימה שעד היום אני מתיישש לפני את חומרתי. "משפיל ר' משה את עיניו כאילו רק עכשיו היה המעשה ולא לפני יותר מעשר שמו. ומתזה". קנאה יכולה להיות הרסנית ממש, היא מסוגלת לעורר ולטשטש..."

"חכמתי ליום שמחרתי בו. איחר חיים לבוא לכיתה בגלל הנחת התפילין שלו שנערכה באותו היום, ואספתי את ילדי הכיתה סביבי".

"שאף אחד מכם לא יעז ללכת לבר המצוה של חיים". סיננתי מבין שניי, מעמיד פנים צדקניות וחסידות.

"למה??? תמחו כולם ואני ידעתי כי הצלחתי לרכז אלי את תשומת הלב הכללית של שלושים ושתיים זוגות העינים שנתלו בי. "כי האולם הזה לא כשר". בדיתי מליבי. "לא כשר?" היתה התדהמה המושלמת.

"לא. ההכשר הזה לא מקובל על רוב המשפחות שלנו". אמרתי בידענות. "הוריו של חיים מקובלים ומספקים בהכשר של הרבנות בלבד...". הבריתיה להם. רוב החברים השתכנעו מיד. "לא ידענו", מלמלו בינם לבין עצמם. "לא נבוא לבר המצוה".

האולם הזה היה חדש, ורוב חברי לא הכירו את שמו, לכן הצלחתי לבדות סיפור כזה מבלי שאי-מי ייהרר אחר דברי. גם העובדה ששמחתו של חיים היתה חדשה בשכונה, ורובם של החברים לא הכירו אותם, עזרה לי לאמת את דברי השקריים. "אבל אסור לכם לאמר לחיים מילה פן יעלב". המשכתי להעמיד פני מתחמד. "פשוט לא תגיעו בפתאומיות וזהו". גלגלתי עיניים צדקניות למעלה. בימים הבאים ניסו כמה חברים להעיר את תשומת ליבי כי

העלון מוקדש - להצלחת ברו"ג
 שלום אפלי ורפי בן טינו מגזיזי ה"ו וכל משפ' איתמר (תומר) אליהו ופינחס בני אביגיל הי"ו. ישי ושרה בני אילה הי"ו, רחמים בן מונירה.

לעילוי נשמת
 מוסת בן יחיא ואהרן בן יחיא אהפל ז"ל, דוד בן מאיר ז"ל, יעל בת רבקה ז"ל. מונגן בת יצחק ז"ל שושנה פורן בת טאוס ז"ל ע"ה.

לרפואת
 ראובן בן שרה זינה, דוד בן אלישע, אלס עישה תחי' בת תמו, התינוקת בת שבע אסתר בת אביטל, הילדה לינוי בת בתאל מאיה ומונירה בת נמקי.